

Πίνακας περιεχομένων

Το πρότυπο XBRL

Η XBRL (eXtensible Business Reporting Language) είναι μία «γλώσσα» που προσφέρει σύγχρονη, αξιόπιστη, δυναμική και αποκαλυπτική χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Βασίζεται σε παγκοσμίως αποδεκτές αρχές (XBRL Specifications) διευκολύνοντας με τον τρόπο αυτό την ανταλλαγή και την επεξεργασία οικονομικών στοιχείων ανάμεσα σε επιχειρήσεις, εποπτικούς φορείς και κυβερνητικούς οργανισμούς σε όλο τον κόσμο. Προσφέρει σημαντική μείωση του κόστους συλλογής και επεξεργασίας των πληροφοριών, βελτίωση της αξιοπιστίας των μεγεθών και αύξηση της ταχύτητας διάδοσης των οικονομικών στοιχείων, για όλους τους εμπλεκόμενους στο παγκόσμιο χρηματοοικονομικό κύκλωμα.

Ανεξάρτητα αν η χρηματοοικονομική πληροφόρηση παρέχεται, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή, κάθε οικονομικό στοιχείο ή πληροφορία προσδιορίζεται αποκλειστικά από το νόημα του όρου, όπως αυτό γίνεται αντιληπτό από τον αποδέκτη των στοιχείων. Οι υπολογιστικές μηχανές εάν δεν «προγραμματιστούν», δεν μπορούν αυτόματα να αντιληφθούν την επεξηγηματική ερμηνεία του όρου των διαφόρων χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Η διαφορά ανάμεσα σε μία στατική και μία δυναμική οικονομική αναφορά είναι ότι η δεύτερη μπορεί να μεταβάλλεται, όσον αφορά τον τρόπο παρουσίασης ανάλογα με τα ποσά που καλείται να παρουσιάσει. Για παράδειγμα, σε ένα ισολογισμό αν προσθέσουμε ένα ακόμα στοιχείο τότε μεταβάλλεται η παρουσίασή του, δηλαδή επεκτείνεται κατά μία σειρά. Επίσης αλλάζουν και οι υπολογισμοί, αφού το στοιχείο αυτό του ενεργητικού ή παθητικού πρέπει να υπολογιστεί προκειμένου να διατηρηθεί σταθερή η λογιστική ισότητα.

Τα παραπάνω γίνονται σημαντικότερα και πολυπλοκότερα αν αντιληφθούμε τον όγκο των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που μεταφέρονται καθημερινά παγκοσμίως σε πλήθος οργανωμένων κεφαλαιαγορών, οι οποίες λειτουργούν σε διαφορετικές χώρες, με ξεχωριστό κανονιστικό πλαίσιο, λογιστικές αρχές και εποπτικούς φορείς. Προφανώς υπάρχει πρόβλημα συγκρισιμότητας, από την έλλειψη ομοιομορφίας στην παρεχόμενη πληροφόρηση, για την αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων εταιριών όταν υπάρχει διαφορετική πηγή και δομή των πληροφοριών.

Η εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, παρά το κόστος και τις δυσκολίες που προέκυψαν κατά την πρώτη εφαρμογή, έχει συμβάλει τα μέγιστα στη μείωση της ασυμβατότητας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ενώ όμως έχει επέλθει μία σύγκλιση σε επίπεδο λογιστικών αρχών δεν έχει συμβεί το ίδιο σε επίπεδο πληροφοριακών συστημάτων, αφού τα μεγέθη παραμένουν πολύτιμα και αξιοποιήσιμα, μόνο εάν μπορούν να αντληθούν και να υποστούν επεξεργασία από μία αυτόματη υπολογιστική μηχανή. Οι τράπεζες και οι επενδυτές επιθυμούν την αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης πολλών εταιριών ταυτόχρονα σε μία ενιαία βάση. Εξάλλου, με την πρόοδο των χρηματοοικονομικών και τις νέες μεθόδους αποτίμησης της αξίας των μετοχών, οι αναλύσεις δεν περιορίζονται σε μονοδιάστατους κλασματικούς δείκτες, αλλά σε πολύ πιο σύνθετα υποδείγματα.

2. Οι ανάγκες

Στην ελληνική πραγματικότητα η χρηματοοικονομική πληροφόρηση είναι προβληματική

τόσο για τις επιχειρήσεις όσες και για τους δημόσιους φορείς. Το Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και η Νομαρχία δέχεται τις οικονομικές καταστάσεις σε έντυπη μορφή, η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων σε αρχεία ASCII, οι δηλώσεις ΦΠΑ συμπληρώνονται ηλεκτρονικά με πληκτρολόγηση, ενώ το Χρηματιστήριο και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δέχονται αρχεία Excel. Επιπλέον, αξίζει να αναφέρουμε την περιοδικότητα αυτών των αναφορών που σε ορισμένες περιπτώσεις φτάνει τον ένα μήνα, με ότι αυτό συνεπάγεται σε κόστος και χρόνο για τις εταιρίες.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο μάλιστα η ανάγκη γίνεται ακόμα μεγαλύτερη αφού οι θεσμικοί, οικονομικοί και κοινωνικοί, φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να αντλήσουν οικονομικά στοιχεία από τα Κράτη Μέλη για τη διαμόρφωση μία ενιαίας πολιτικής. Χαρακτηριστικό παραδείγματα είναι η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία που έχει την ανάγκη να λαμβάνει αυτόματα τα δεδομένα, ώστε να ανανεώνουν δυναμικά τις βάσεις και τις αναφορές τους. Με την πρόσφατη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ζήτημα της ενοποίησης των πρακτικών των 27 χωρών μελών γίνεται ακόμα πιο σημαντικό. Ο μόνος τρόπος για να γίνει εφικτό είναι με την προτυποποίηση του μοντέλου αναφορών με την XBRL να διατηρεί το συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι άλλων επιλογών.

3. Η Λειτουργία

Για να επιτευχθεί μία αυτόματη διαδικασία, η τεχνολογία XBRL χρησιμοποιεί ένα λεξικό (Taxonomy) που δίνει στο υπολογιστικό σύστημα εντολές. Τα βασικά συστατικά ενός Taxonomy είναι:

Schema: Αποτελεί τη βάση του λεξικού και περιλαμβάνει όλους τους λογαριασμούς (elements) που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε μία αναφορά καθώς και το balance attribute (χρέωση, πίστωση).

Presentation Linkbase: Στο αρχείο αυτό καταχωρείται η γραφική αναπαράσταση της οικονομικής αναφοράς (π.χ. μετά τα Ενσώματα πάγια, έχουμε τα Ασώματα).

Calculation Linkbase: Περιλαμβάνει όλες τις αριθμητικές πράξεις που πραγματοποιούνται σε μία οικονομική κατάσταση, ώστε να μπορεί να επαληθεύει (validation) την ορθότητα των στοιχείων (π.χ. τα «Συνολικά Πάγια» είναι το άθροισμα των Ενσώματων και Ασώματων παγίων).

Label Linkbase: Επιτρέπει την πολλαπλή ερμηνεία ενός λογαριασμού σε διαφορετικές γλώσσες.

Definition Linkbase: Προσδιορίζει τις σχέσεις - υποκατηγορίες που υπάρχουν ανάμεσα στους όρους σε διαφορετικά επίπεδα αναφορών. Δηλαδή ότι οι Καταθέσεις στην Τράπεζα είναι μέρος των Ρευστών Διαθεσίμων.

Reference Linkbase: Δίνει πληροφορίες για το Λογιστικό Πρότυπο στο οποίο αναφέρεται κάθε στοιχείο, ώστε να μπορεί ο αποδέκτης να βρει την πηγή που προέρχεται το στοιχείο αυτό (πχ. IAS.12, p.23).

Η ανάπτυξη του Taxonomy για τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, έχει γίνει από τον ίδιο φορέα που ανέπτυξε τα IFRS (www.iasb.org/xbrl/). Κάθε έκδοση μεταβάλλεται σύμφωνα την πρόοδο της τεχνολογίας XBRL, τις αλλαγές των Specifications και τις διερμηνείες. Η ίδια επιτροπή έχει αναλάβει τη συντήρηση και ανανέωση του πρότυπο XBRL ανάλογα με τις τροποποιήσεις που θα γίνουν στο μέλλον. Η τελευταία οριστική έκδοση του Taxonomy για τα IFRS εκδόθηκε από το Σώμα των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το 2008.

Αυτό που περιγράψαμε παραπάνω δεν είναι η ίδια η χρηματοοικονομική κατάσταση, αλλά το Taxonomy, βάσει του οποίου θα παραχθεί η τελική αναφορά. Ο όρος που χρησιμοποιείται στη διεθνή βιβλιογραφία για την ηλεκτρονική οικονομική κατάσταση είναι instance

document, δηλαδή μία οικονομική αναφορά που ενσωματώνει όλες τις αξίες και αφορά μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο (πχ. τέλος της χρήσης). Το γεγονός ότι η πληροφορία είναι δομημένη καθιστά εξαιρετικά εύκολη και σύντομη τη διαδικασία εισαγωγής των οικονομικών στοιχείων σε σχεσιακές βάσεις δεδομένων που επιτρέπουν την περαιτέρω επεξεργασία.

Το XBRL μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε ως της απώτερη φαντασίωση ενός στελέχους που θέλει να παράγει όλα τα reports με το πάτημα ενός κουμπιού και η σημαντικότερη εξέλιξη παγκοσμίως, είναι ότι τόσο οι εποπτικοί φορείς όσο και οι επιχειρήσεις έχουν αντιληφθεί ότι με τη χρήση του XBRL θα οδηγηθούμε σε μία απόλυτα σύγχρονη και δυναμική χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Source URL: <https://www.taxexperts.gr/αρθρογραφία/το-πρότυπο-xbri>